

Uredništvo in upravišтво:

Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

**izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.**

Rokopisi se ne vračajo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.**

Telefon št. 113.

Naročnina lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 47.

Maribor, dne 21. aprila 1909.

Letnik I.

Volilci splošne skupine.

Vedno bolj se bliža **7. maj**, ko Vam bo voliti svoja zastopnika v deželnem zboru. Odločiti se boste morali za tega ali onega kandidata. Izbrati si pa morate moža, ki bo v resnici zastopal v deželnem zboru Vaše koristi. Posameznik ne more ničesar doseči; imeti mora zaslombo. To bo pa imel le poslanec S. K. Z., ki bo brez dvoma zmagala na celi črti.

Slovenska kmečka zveza, najbolj močna stranka na Spodnjem Štajerskem, kandidira vsled sklepa svojih zaupnikov, v splošni skupini dva moža, ki sta znana, da sta se neumorno borila in tudi že dosegla velike uspehe, ne samo za kmečki stan, ampak tudi za delavce in viničarje. Vsi ju poznate, če ne osebno, pa gotovo po njunem delovanju. Ta dva moža sta:

dr. Anton Korošec,

državni poslanec, Maribor.

Franc Pišek,

državni poslanec, Orehovavas.

Slovenski delavci, viničarji, hlapci in mali posestniki

sodnih okrajev Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer, Ptuj, Ormož, Rogatec, Konjice in Slovenska Bistrica! Komu boste oddali dne **7. maja** svoje glasove? Bodete li volili kandidata, ki Vam ga morda priporoča narodna stranka, katera še ni pičice storila za Vas? Narodna stranka Vam je prijazna le tedaj, ko rabi vaše glasove, sicer se pa ne zmeni za Vas in Vas gleda le prezirljivo. Tudi socialdemokrata ne morete voliti. Kaj pa bi mogel storiti za Vas socialdemokrat in bivši učitelj Kitak, ki je v službi južne železnice in torej odvisen od nje? Vi morate soglasno voliti moža, ki je popolnoma samostojen in ki kandidira na programu Slovenske kmečke zveze, Vaše prijateljice. Ta mož je

dr. Anton Korošec,

državni poslanec, Maribor.

Vsi poznamo dr. Korošca. On je priljubljen pri slovenskem ljudstvu, ker je vedno in povsod zastopal ljudske koristi. Komu ni znano njegovo neumorno in uspešno delovanje v državnem zboru? Dr. Korošec je vpliven mož, ki bo veliko dosegel v našo korist. Zato pa vsi na delo, da bo **7. maja** izvoljen s častno večino

dr. Anton Korošec,

državni poslanec, Maribor.

In vi, volilci splošne kurije Celje-Brežice-Slovenjgradec! Tudi Vi si morate izbrati dne 7. maja moža, ki bo v deželnem zboru zastopal Vaše težnje, ki bo neizprosno stal na braniku za pravice revnih slojev: delavcev, viničarjev, hlapcev in malih posestnikov. In tak mož, ki je dosedaj kot državni poslanec in bo tudi nadalje kot deželni poslanec skrbel vedno, da pridejo do svojih pravic tudi revni sloji, je

Franc Pišek,

državni poslanec, Orehovavas.

Vsi poznate plemenito srce tega moža, zato pa oddajte svoje glasove le njemu. Celjski liberalci Vam ponujajo učitelja, ki ni nikdar in tudi nikdar ne bo poznal, niti zastopal kmečkih in delavskih teženj. Socialdemokratje Vam pa vsiljujejo svojega **nemškega** uslužbenca, ki si ga plačujejo in ki ne sme misliti, govoriti in delati, kakor bi hotel. Zato pa oddajte **7. maja** vsi glasovnice, na katere napišite:

Franc Pišek,

državni poslanec, Orehovavas.

Somišljeniki vsi na delo. Agitirajte neumorno, ne vstrašite se ničesar. Ako bote storili svojo dolžnost, Vam bo v zadoščenje to, da boste **7. maja** z velikansko večino izvoljena deželnim poslancem edino prava ljudska kandidata dr. Korošec in Pišek.

Volilci 7. maja imajo bele glasovnice!

Živela kandidata Slovenske kmečke zveze!

Raznoterosti.

Potapljajoča ladija. Kadar se kaka ladija potaplja, takrat se skušajo vse miši rešiti. Tako je tudi s potapljačo se Narodno stranko. Zadržavec, kandidat Narodne stranke v ptujsko-ormožkem okraju, je prvi, ki se skuša rešiti. Zalostna izkušnja izza zadnjih državnozborskih volitev in strah, da bi se mu znalo tudi sedaj kaj enakega ali še celo hujšega pripetiti, sta povzročila, da je vrgel puško v koruzo in odstopil od kandidature. Izvrševalni odbor Narodne stranke izjavlja sedaj, da ne bo postavil Zadržavcu naslednika, vzroke za to bo povedal — po volitvah. Pričakujemo in smo prepričani, da bo Zadržavcu sledil tudi dr. Ploj in se na ta način umaknil/grozni blamaži, ki ga čaka 17. maja.

Društvenega zakona ne pozna pravnik dr. Koderman. Par. 14 društvenega zakona pravi doslovno: Vsako društvo sme imeti svoje zbornice javno. Toda kdor ni društvenik niti povabljen gost, ne sme se udeležiti razgovora. Javnih društvenih shodov se tedaj sme udeležiti vsakdo, toda na njih smejo govoriti le člani društva, gostje le takrat, ako so povabljeni. Povabljen pa je gost glasom razsodbe drž. sod. z dne 26. aprila 1892, števil. 96, le takrat, kadar je bil povabljen z na njegovo ime glasečim se vabilom. Kljub temu pa so dr. Koderman in drugovi na slovenjegraškem javnem društvenem shodu S. K. Z. zahtevali, da se jim da beseda in so le pod tem pogojem jamčili za mir. Od drugih nismo pričakovali poznanja društvenega zakona, od jurista dr. Kodermana pa gotovo, ker je sam izjavil, da ga dobro pozna. Vedeti bi tedaj moral, da mu predsednik shoda ne sme dati besede, četudi bi hotel. Ker pa je kljub temu zahteval besede, sklepamo iz tega, da dr. Koderman ne pozna društvenega zakona.

„Narodni Dnevnik“ piše o slovenjegraškem shodu, da se je mek zvezarji posebno odlikoval nek že obilokrat kaznovani individuum. To popravimo le v toliko, da ta individuum ni pristaš K. Z., ampak je bil eden izmed liberalnih kričarjev, o katerem je znano, da je bil že 22 let kaznovan.

Deželnega odbornika v osebi kandidata Narodne stranke in deželnega uradnika Goričana so si že izbrali napredni deželni poslanci in spe. Sicer ta vest zveni sila neverjetno, vendar mora biti resnična, ker jo je spravil med svet „resnicoljubni“ „Narodni Dnevnik.“ Goričan je od dežele plačan potovalni učitelj, če bi postal še deželni odbornik (kar je pa popolnoma izključeno), bi imel od dežele dve plačani službi, opravljal bi pa samo eno. To se nikakor ne strinja že z zahtevami Narodne stranke, ki naroča svojim bodočim „poslancem“, da naj se uprejo vsakemu zvišanju sedaj že previsokih deželnih doklad. Ne vemo, kako bi se mogel upirati zvišanju deželnih doklad poslanec, ki bi sam vlekel dvojno plačo od dežele. Zato bo pa ljudstvo dne 17. maja poskrbelo, da tak kandidat ne bo zmagal. Ljudstvo bo volilo za poslance može, ki mu bodo res pomagali in to sta kandidata S. K. Z. Alojzij Terglav in dr. Ivan Benkovič.

Volilna shoda se vršita v nedeljo dne 25. t. m. in sicer zjutraj ob 8. uri v Rajhenburgu, popoldne ob 4. uri v Pečih selih pri Brežicah v gostilni Omerzu. Govorita kandidata dr. Jankovič in podpredsednik S. K. Z. Mlakar.

Volilno gibanje. Kandidata dr. Benkovič in Terglav prireditelja prihodnje nedelje shode po zgornji Savinjski dolini. Zaupniki dobijo potrebna navodila naravnost od kandidata dr. Benkoviča.

Kandidata dr. Benkovič in Terglav prireditelja shode po celnem volilnem okraju. Zaupnike prosimo, naj se glede vshodov pravočasno obračajo naravnost na dr. Benkoviča v Brežicah ali g. Terglava. Skušajo naj stopiti v stik z zaupniki v sosednjih občinah, da se omogoči več shodov na en dan prirediti.

Preselitev odvetnika. Dr. Benkovič baje prestavi svojo pisarno iz Brežic v Celje. Seveda se bo preje poskrbelo za slovenskega naslednika.

Državni zbor se snide v torek, dne 27. t. m. Na dnevnem redu je vladni načrt o premembi obrtnega reda z ozirom na stavbeno obrt.

Umirovljen je bivši deželni predsednik kranjski Viktor baron Hein, sekcijski šef v notranjem ministrstvu.

C. kr. okr. sodišče v Mariboru ima neko čudno prakso, kakršne ne bo niti v izključno nemškem ozemlju na Češkem po novi jezikovni postavi. Pri mariborski sodnji sprejemajo sicer slovenske vloge, izjave pa — če nihče ne protestira izrecno — protokolujejo nemški in sodbe izdajajo nemške.

Šolske vesti. Za nadučitelja v St. Ilju pod Turjakom je imenovan Ignacij Kaffou, dosedaj šolski vodja v Sjelcah. Definitivno so nastavljeni: gospica Lunder v Hrasniku, Jožef Poljanec v St. Ilju, gđc. Vidali v Zibiki. Gđc. učiteljica Nežika Kunej v Črešnjevcu je dobila dovoljenje za možitev z gosp. Ant. Hribenikom istotam. — Razpisana so sledeča učiteljska mesta: definitivno mesto učiteljice v Smartnem na Paki. (Štirirazrednica, 3. plačilni razred.) Prošnje do 20. maja. — Mesto šolskega vodje na enorazrednici pri Sv. Primožu na Pohorju. (2. plačilni razred.) — Mesto učiteljice na dvorazrednici v Trbonji. (2. plačilni razred.) Prošnje do 25. maja.

Somišljeniki.

Pazite, da ne bodo agitatorji celjske liberalne klike popisovali glasovnic!

Naši kandidati.

Na programu Slovenske kmečke zveze kandidirajo:

Splošna skupina, ki voli dne 7. maja, sodni okraji Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer, Ptuj, Ormož, Rogatec, Konjice, Slov. Bistrica:

dr. Anton Korošec,

državni poslanec, Maribor.

Splošna skupina Celje, Laško, Sevnica, Kozje, Brežice, Šmarje, Vranksko, Gornjigrad, Šoštanj, Slovenjgradec, Marenberg:

Franč Pišek,

državni poslanec, Orehovavas.

V skupinah za kmečke občine kandidirajo:

Za sodni okraj Maribor, St. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer:

Franč Robič,

deželni odbornik, Gradec.

Ivan Roškar,

državni poslanec, Malna.

Za sodni okraj Ptuj, Ormož:

Anton Meško,

župan, Lahonci.

Josip Ozmeč,

župnik, Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

Za sodni okraj Rogatec, Šmarje:

Jakob Vrečko,
kmet, Ponikva.

Za sodni okraj Celje, Vranksko, Gornjigrad, Laško:

dr. Ivan Benkovič,

državni poslanec, Brežice.

Alojzij Terglav,

kmet, St. Peter v Sav. dolini.

Za sodni okraj Brežice, Sevnica, Kozje:

dr. Franc Jankovič,

zdravnik, Kozje.

Za sodni okraj Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg:

dr. Karl Verstovšek,

profesor, Maribor.

V sodnih okrajih Slov. Bistrica—Konjice:

Peter Novak,

posestnik, Slov. Bistrica.

Somišljeniki! Splošna skupina voli že dne 7. maja, skupina kmečkih občin dne 17. maja. Razmere stoje za našo stranko tako izborna, da zmagamo na celi črti, če le naši pristaši vsi store svojo dolžnost! Na delo torej, na delo za zmago!

Štajersko.

Brezje pri Mariboru. Pri nas imamo učitelja, ki sliši na ime Zemljič. Sedaj, ko so bližajo volitve, je postal naenkrat bolan na sreč in si vzel dopust, da ima več časa za liberalno agitacijo. Sicer ne vemo za koga agitira, ker si liberalci ne upajo postaviti v tem okraju svojega kandidata, toda v neki gostilni se je izrazil in sicer po reku: in vino veritas (v vinu je resnica): „Saj vem, da nič ne pomaga, da bomo liberalci povsod propadli, toda agitiram samo zaradi tega, da klerikalce jezim.“ Mož namreč ne ve, da njegova agitacija popolnoma nič ne izda, temveč da še nasprotno upliva; ljudje namreč pravijo: za kogar Zemljič agitira, tega nikoli ne bomo volili. Mi kmečki reveži se moramo v potu svojega obraza truditi, da si prislužimo za davke, tak človek pa radi bolezn na dopustu, agitira za naše nasprotnike, in moramo potem plačevati dvojne učiteljske moči. Taki učitelji so vzrok, da so kmetje ogorčeni nad učitelji.

Od Sv. Križa pri Mariboru. Pretečeni ponedeljek dne 19. t. m. ob enih popoldne je strela ubila 75letnega Simona Haringa na Slemenu, ko je na njivi grude tolkel.

Orehova vas. Dne 19. aprila t. l. se je vršila tukaj volitev občinskega odbora. Po večletnem ljutem boju se je tokrat ta volitev vršila mirno brez vsake agitacije. Izvoljeni so sami vrli, značajni možje slovenske korenine, o katerih se lahko sodi, da bodo delovali v blagor občine. Venec složnosti si je tokrat občina Orehova vas posadila na glavo. Gosp. Franc Pišek, državnemu poslancu, se pač mora čestitati kot županu, kako občani spoštujejo njegovo blago delovanje v vsakem oziru, ker niti politični nasprotniki ne nasprotujejo njegovemu postopanju. Gotovo je, da bo zopet za župana izvoljen, ako bo hotel sprejeti. Vemo sicer, da ima kot državni poslanec preobloženega posla in mu je županstvo v napor, ali upamo vendar, da ne bo naše ljubezni in zaupanja odklonil.

PODLISTEK.

Albert.

(Dalje.)

Vsi so vstali in umolknili; vprašaje, vznemirjeno so gledali drug drugega.

On je govoril glasno, kričeče skoro, a nisem ga mogla razumeti. Same pretrgane besede, brez misli. Začeli so mu prigovarjati; jaz sem stopila k njemu. A nikogar ni videl, nikogar ni poslušal. Naposled smo ga s silo spravili domu.

In moj Bog! Prej tako pohleven, krotak, prijel je za nož in planil proti meni, da sem morala pobegniti iz sobe. Tisto noč sva spale jaz in Stanka pri notarjevih.

Drugo jutro se odpravim domu. Vrata na stečaj odprta! Po kuhinji leže vse posode razbite po tleh. V sobi vse razmetano; vse, kar se je dalo pobiti, je pobito. A njega nikjer! Polastil se me je grozen strah, da bi si ne storil kaj žalega, da bi se kakorkoli ne ponesrečil.

Ali ko pogledam slučajno skozi okno, vidim ga, kako prihaja popolnoma miren po cesti, naravnost proti domu. A kako je bil oblečen. Suknjo je vrgel narobe čez ramo. Na glavi je imel cilindar, okrog in okrog z rožami okrašen.

Otroci so letali okrog njega, smejali se mu in kričali za njim. On pa je gledal v tla in molčal. Naposled je bil doma — a kakor da me ne vidi, šel je mimo mene v svojo sobo, tam pa se je zaklenil.

Drugi dan smo se vsi odpeljali v mesto, odtod pa so ga takoj odvedli v Dol. In zmirom je bledeel o

slavnosti, o pevskih vajah, o skušnjah, o slavnostnem govoru.

Prišli smo v Dol.

Peter in Stanka sta obstala; mi dva sva stvila hitreje in gospa je umolknila.

Pred nami se je dvigalo iz drevja visoko, belo poslopje, ograjeno z zidom, izza katerega so okrog in okrog visele košate lipove veje.

Močna, železna, mrežasta vrata nam je prišel odpret star vratar s sivkasto, dolgo brado. Oči so mu skoro do cela pokrivale nenavadno košate, sive obrvi.

Stopili smo na široko, z belim peskom posuto dvorišče. Na desni se je razprostiral z gosto, železno mrežo ograjen in s senčnim drevjem obkoljen ribnik, na katerem sta prav blizu obrežja plavala dva krasna laboda. Na ograjo se je naslanjal s hrbtom in obema komolcema srednjevelik, precej čokat človek, oblečen v dolgo zimsko suknjo in pokrit z veliko črno kučmo. Poleg njega je stal suhljat stražnik z dolgočasnim, brezbriznim obrazom.

Gospa Tarmanova je govorila z doktorjem, dolgim, suhim človekom, z nenavadno velikim, močno zakrivljenim nosom, nato pa smo šli vsi k bolniku, ki je slonel mirno na svojem mestu in pazno gledal na poslopje, kakor bi štel okna.

„Ali si prišla? Dolga pot je; čemu si se tako trudila?“

Gospod Tarman je govoril leno, počasi, kakor bi opravljal neobhodno, toda zoperno dolžnost. Njegov rudeči, z globokimi gubami prepreženi in z redko, rudečo brado obrobjeni obraz je bil videti izmučen, bolesten.

„A tebi, Fran, kako se ti kaj godi? Ali ti je dobro?“

„Zdaj, precej! Samo proti noči je slabše. In kako se ima Stanka?“

Zdelo se mi je čudno, da je tako mirno govoril o svoji bolezni.

„Stanka? O, Stanka je dobro. Zdrava, kakor riba! In tukaj, Fran, ti predstavljam njenega ženina — gospod Peter Slibar.“

Tarman se je pogladil z roko po čelu, nagnil glavo naprej in pazno pogledal Petru naravnost v obraz.

„Stankin ženin? Ej, gospod Peter Slibar, kaj mislite? Vi ste pohleven, otročji, bedast. Vi niste za Stanko, pustite jo. Ona vas bo — ha, ha, ha! Toda, naposled — kakor hočete!“

Peter se je zmedel tako, da ni vedel, kam bi se ozrl. Stanka je zarudela, gospa pa je, stisnila ustni in silno zlobno pogledala onadva laboda na ribniku.

Odšli smo kmalu. Gospa je bila ves čas vzbunjena in govorila samo prisiljeno s svojim možem, ki je postal izvanredno dobre volje. Peter je stal par korakov zadaj, vrtel palico, roki in se v zadregi prestopal z nogama.

Ko smo se vračali, govorila je samo gospa; a videlo se je, da je tudi ona slabe volje.

Ločili smo se prisiljeno; Stanka je na lahko pokimala z glavo in pohitela po stopnicah navzgor. Gospa pa naju je pri odhodu povabila za drugo nedeljo na praznovanje svojega godu.

Peter je bil ves pobit, zlovoljen.

„A — naposled — jaz to pa vendar-le imam rad!“

Toda rekel je to počasi, raztreseno.

III.

Ko sva stopila teden dni pozneje s Petrom v zakajeno Tarmanovo kuhinjo, čulo se je iz sobe glasno govorjenje.

(Dalje prihodnjik.)

Ivanjševci. (Shod S. K. Z. dne 18. t. m. je imenitno uspel. Udeležencev je bilo nad 100. Drž. poslanec Roškar je govoril o delovanju državnega zbora, nadrevizor Pušenjak o deželnem zboru in volitvah, nadalje so govorili Pelel, Lančič, Nemec in Mauko o raznih vprašanjih, ki se tičejo kmečkega stanu. Kandidaturi Roškarja in Robiča ste bili vsprejeti z velikanskim navdušenjem. Shodu je predsedoval g. Jakob Nemec.

Sv. Peter v Sav. dolini. Naši protiverski naprednjaki reklamirajo v volilni imenik gospoda dr. J. Posseka, nemškega advokata v Mariboru. S pomočjo nemških advokatov hoče narodni gosp. Cvenkel zasesti šentpeterski županski stolec. Krščansko misleči slovenski možje na noge; ne trpite, da bi vam privandrani brezverci tako sramoto delali. Mariborskih Nemcev pri volitvi ne rabimo, naj le gospodje Kosmel, Klopčič in Cvenkel hajlajo z njimi. — Volilce.

Sv. Peter v Sav. dol. A. Cvenkl, trgovec v Dobrtešivasi, je prevzel častno mesto tajnika Francetu Štefančiču, kmečkemu sinu v Podlogu. Cvenkel piše prav marljivo volilne reklamacije za volitve v občinski odbor in deželni zbor, ter iste predlaga Štefančiču, kmečkemu fantu, v podpis. Mora mu pač to delo donášati precej dohodkov, da pozabi na svojo trgovino in se rajši ukvarja s tajništvom. Mogoče mu pa ta zabava več nese, kakor trgovina, ker si s svojimi vednimi agitacijami odganja kupce in dobiček od svoje trgovine. Volilci si bodo njegovo delovanje dobro zapomnili.

Braslovče. Shod Narodne stranke minolo nedeljo je zelo klaverno izpadel. (Udeležba je bila mala, in še izmed teh je bilo komaj 30 volilcev. Roblek je naglašal, da si morajo volilci izbrati dobre in delavne poslance. (Zakaj pa on sam ne kandidira, ko ga vendar celjski listi vedno razglašajo kot „dobrega“ in nad vse „delavnega“ poslanca.) Dr. Kukovec se je plaho oziral bo slabi udeležbi, dr. Karba je pa sedel s čemernim obrazom in si mislil: „Že vidim, da ne bo nič; pasti bom moral. Oh, kako hudo bo to!“ In čemerno se je shod končal.

Gornjigrad. Za časa državnoborskih volitev med Robičem in Ježovnikom so gornjegrajski razsvitleni naprednjaki skozi okno Čitalnice obesili črno tablo in na njo napisali s kredo: „Kmetje, ne volite učitelja Robiča, ampak kmeta Ježovnika.“ Račovedno čakamo sedaj, kedaj se bo zopet tista črna tabla pokazala, na kateri bo zapisano: „Kmetje in delavci, ne volite učitelja Brinarja, ampak Franca Piška, kmeta in župana v Orehovi vasi.“

Brežice. Ker okrajno glavarstvo ni hotelo ugoditi zahtevi Slovencev, da se imenuje vsaj dva Slovenci za zastopnika v volilni komisiji za občinske volitve, so Slovenci zahtevali isto pri namestniku v Gradcu. Slovenci se udeležijo občinskih volitev v vseh treh razredih ne brez upa na zmago, zlasti v 2. in 3. razredu.

Kapele pri Brežicah. V nedeljo dne 18. aprila je predaval v našem krščansko-socialnem izobraževalnem društvu naš vrli rojak gospod jurist Andrej Vebler o kmečkem vprašanju. V dobro uro trajajočem govoru je razvil zgodovino, sedanje stanje in rane kmetijstva, ter pripomočke ga povzdigniti. Marljivi gospod je tudi spisal brošuro „Boj za slovensko vseučilišče“, katero naj slovenska društva kar največ razširjajo. — Isti dan sta se tudi tukaj predstavila v gostilnici Vinc. Sorčič kandidata Narodne stranke gg. Malus in Brinar. Kako sta to storila, je njuna stvar, a nekaj pa ne moremo zamolčati, da je namreč pri shodu predsedoval daleč okoli znani štajerski članec, mladi žmavc. Značilno — brez komentara.

Vsak slučaj podkupovanja volilcev od strani liberalnih strankarjev nam takoj javite.

Kranjsko.

Krasen mladeniški sestanek so imeli v nedeljo dne 18. aprila v Senčurju pri Kranju. Blizu do 3000 mladeničev, mož, deklet in žena se je zbralo od vseh strani lepe Gorenjske, da se navdušijo za krasno in lepo misel mladeniškega združenja na krščanskem in demokratičnem temelju. Sestanka so se udeležili telovadci Orli v lepem kroju v ogromnem številu. Po sv. maši v Senčurju so se vršili zanimivi govori pod milim nebom. Nastopili so razni govorniki: kanonik Šiška, ki je imenjal mladeniče in pa ljudstvo v krasnem govoru za ideale krščanske telovadske organizacije, Ivan Podlesnik, Fran Terseglav, dr. Lenard in načelnik zveze telovadnih odsekov, Vojteh Vlečnik. Po govorih je bila javna telovadba in nastop na orodju. Ljudstvo je navdušeno gledalo telovadbo. Med veselim trobentanjem so odkorakali Orli iz lepo in bogato okrašenega Senčurja proti Kranju, zapustivši pri ljudstvu velikanski vtis in navdušenje, ki ostane neizbrisno zapisan v spominu vseh udeležencev.

V Mavčicah pri Kranju so imeli v nedeljo političen shod, na katerem je poročal deželni odbornik prof. Jarc o političnem položaju in delovanju deželne zbora in odbora. Navzoči so izrekli soglasno svojo zadovoljnost in zaupanje S. L. S. za njeno delo v deželni in državnem zboru.

Gorenjska krščansko-socialna delavska organizacija. Na Savi sta se vršili v nedeljo v Delavskem

domu dve prireditvi, ki ne ostaneta brez pomena v razvoju slovenske krščansko-socialne ljudske organizacije. Dopoldne se je vršilo posvetovanje zaupnikov gorenjskega krščansko-socialnega delavstva in popoldne pa ustanovni shod Gorenjskega krščansko-socialnega delavskega političnega društva za kranjski in radovljanski okraj s sedežem na Savi.

Nova odkritja v Postojnski jami. V svetovnoznani Postojnski jami so našli nove hodnike. V sredo dne 7. malega travna je šlo v namen raziskovanja več udov jamske komisije v dosedaj še neznani del „Nadvojvoda Ivanove jame“, ki je dolg 1600 m. ter poln najlepših kapnikov, in se hoče umetnim potom otvoriti v kratkem za širše občinstvo. Med večurno ekspedicijo in po premaganju nešteti nevarnosti se je hrabrim raziskovalcem posrečilo odkriti celo vrsto dolgih in navpičnih hodnikov, po njih naravnih krasot. O priliki bodo še nadaljevali z raziskovanji.

Ali ste že naročeni na „Stražo“? Ako še ne, storite to takoj! Dolžnost vsakega somišljenika je, da je naročen na „Stražo“ in agitira za njo. Kjer eden ne zmore naročnine, naj jih stopi več skupaj!

Primorsko.

Konec stavke lekarniških asistentov v Trstu. Stavkujoči lekarniški asistenti so se pogodili z lekarnarji glede njihovih zahtev, ter nastopili zopet službo.

Zopetni samoumor vojaka. V Korminu se je ustrelil neki vojak 47. pešpolka, katerega oddelek je tam nastanjen. Ustrelil se je v srce. Storil je neki ta korak, ker bi moral iti 6 dni v zapor.

Laška patrolja prestopila avstrijsko mejo. Kakor Gazetino popolare javlja, je prestopila italijanska vojaška patrolja, broječa pet mož, avstrijsko mejo med Chiopris in Nogadero, prodrla približno 200 metrov daleč na avstrijsko ozemlje, splezala potem na drevesa in dajala vojakom na laškem ozemlju znamenja. Kmetje so to opazili in so hitro obvestili žandarmerijo. Ko se je ta bližala meji, so jo Italijani hitro odpihali nazaj čez mejo poskušat vaje. Pretkani Lahi se pripravljajo na vse slučaje.

Revolucija na Turškem.

Sultan se odpovedal?

Pariz, 20. aprila. V tukajšnjih diplomatskih krogih smatrajo položaj v Turčiji za skrajno resen. Splošno so mnenja, da se ne bo dal zabraniti pohod mladoturških čet v Carigrad. Računati je treba s tem, da bodo Mladoturki v kratkem gospodarji Carigrada. Kakor se brzojavno poročča, narašča ogorčenje proti sultanu, bolj in bolj in Mladoturki bodo na vsak način prisilili sultana, da se odpove.

Carigrad, 20. aprila. V Mladoturških krogih vlada velikansko razburjenje proti sultanu, katerega dolže, da je bil v zvezi z zadnjimi dogodki v Carigradu. Radikalci odločno zahtevajo, da se od strani sultan. Ogorčenje narašča od ure do ure.

Dunaj, 20. aprila. „Neue Freie Presse“ priobčuje v posebni izdaji brzojavko iz Carigrada, da je sultan pripravljen se odpovedati. Njegov naslednik bo Rešad-efendi. Rešad je bil rojen l. 1844 kot sin sultana Abdul Asisa, brata sedanjega sultana. Sedanji sultan Abdul Hamid II. je bil rojen 22. septembra 1842 in je sledil svojemu bratu Muratu V. Vlado je nastopil 31. avg. 1876.

Solun, 20. aprila. Voditelji Mladoturkov so izjavili zastopnikom vevlasti, da bodo na vsak način prisilili sultana, da bo moral odstopiti, ako se že prej sam prostovoljno ne odpove.

Solun, 20. aprila. Mladoturške čete iz Soluna in Drinopolja so se združile in stoje v bližini San Štefanaj. Navdušenje med Mladoturki je velikansko. V Carigradu so pripravljeni odnehati. V Čataldži je koncentriranih 50.000 mladoturških vojakov, ki bodo v najkrajšem času odrinili proti Carigradu. V Carigradu proti temu še ni nič pripravljenega. Mladoturki hočejo prisiliti sultana, da se odpove. Šef generalnega štaba je prišel v Čataldžo, da pregovori mladoturške vojake, a zaman. Nato se je sam pridružil Mladoturkom. V sultanovi palači vlada nepopisen strah. Politični umori se vedno bolj množe. Nad 220 mladoturških častnikov je umorjenih.

Klanje kristjanov.

V vilajetu Adani v Mali Aziji se nadaljujejo klanja. Turki so poklali vse moške Armence. Ena nemška in ena italijanska ladija sta odpluli proti Mersini. Tudi ostale vevlasti pošljejo svoje ladije. V Bassovi je izbruhnil upor. Turki prete, da bodo poklali vse kristjane v celi Mali Aziji. Duhovniki ščuvajo ljudstvo na Evropejce. Posebno v veliki nevarnosti so francoski redovniki. V Siriji se že koljejo, prav tako v Payesu.

Staroturki so izgubljeni?

Carigrad, 20. aprila. Tu vlada strašna panika. Trgovine so vse zaprte. Poizkusi duhovnikov, soft, da bi pregovorili mladoturške bataljone pred Carigradom, so brezuspešni. Vojaki tabore 20 kilometrov pred mestom. Na čelo drugih vestih mladoturških čet se je postavil tudi Muktar-paša, povelj-

nik 2. zbora, katerega so bili uporniki iz Carigrada pregnali. Opažal se tudi, da se vojaki, ki so zdaj v službi reakcije, že nevarno nagibljejo k mladoturkom.

Veleizdajniški proces.

Državni pravdnik Accurti je hotel staviti na dr. Gjuriča nekatera vprašanja, toda obtoženec mu je odgovoril, da mu ne odgovarja več, ker ga je večraj namenoma razžalil.

Predsednik je nato odredil, da se zasliši Platon Solarič, župnik v Katincih.

Obtoženec je izjavil, da je obtožnico razumel samo v toliko, da predlaga državni pravdnik, naj se ga obsodi v smrt na vislicah, toda v obtožnici ni mogel najti, s čim da je to zaslužil. On zanikuje, da bi bil vpleten v kako revolucionarno propagando, s Slovanskim Jugom ni bil v zvezi, za Nastiča pa niti ni vedel preje, dokler ni izšla brošurica „Finale.“ Na razna vprašanja državnega pravdnika je obtoženec izjavil, da mu ne bo odgovarjal, ker on vedno le žali pri svojih vprašanjih.

Na to so zagovorniki stavili na obtoženega razna vprašanja glede njegovega bivanja v Belgradu, glede razmer in odnošajev v Katincih itd.

Sedaj je prišel na vrsto dr. D. Mioković, obč. zdravnik v Gjuloveu.

Predsednik je izpraševal obtoženca o srbski samostalni stranki, njenem izvrševalnem odboru, o njeni organizaciji in njenih sestankih, ki da so bili tajni. Dr. Mioković je odločno oporekal temu, ker on ve le za javne sestanke izvrševalnega odbora, ki so se večinoma vršili pred volitvami v sabor.

Na vprašanje predsednikovo o razmerju do bratov Pribičevićev je odgovoril obtoženec, da se je z njima seznanil še-le v zaporu. O Srbskem kolu, Slovanskem Jugu itd. mu ni ničesar znanega. O Nastiču ni nikdar čul v svojem življenju, dokler ni prišel v zapore. Občinski tajnik Nikola Čudič je izjavil, da se čuti nekrivega. On je tajnik v občini, v kateri sploh ni nikakih Hrvatov, nego sami Srbi, Nemci in Madžari. On ni razobesil nikake srbske zastave. To je storil župan Prica in je to tudi narekal v protokol pred preiskovalnim sodnikom, ali ta protokol po zaslišanju župana je kar naenkrat izginil.

Po nekaterih predlogih in izpraševanjih od strani braniteljev je bil pozvan obtoženi trgovec Lazar Bačič iz Jasenovca.

Obtoženec ni slike kralja Petra niti videl niti je ni razširjal. Ve pa, da je minister Daranyi, ki gotovo ni veleizdajalec, razširil to sliko v 20.000 eksemplarih.

Predsednik je nato vpraševal o raznih veleizdajniških pojavih, na kar je Bačič odgovoril, da ne more sprejemati odgovornosti za dejanja drugih. Naj se mu vendar pove, kaj da je zakrivil.

Predsednik: Iz vseh teh pojavov pa vendar izhaja, da obstoji neka organizacija!

Obtoženec: Gotovo, ali organizacija obtoževalnih prič. (Viharna veselost.)

Učitelj Vaso Vukodragović izjavlja, kar priznava tudi obtožnica, da je bilo v Okučanih razširjeno srbstvo že dolgo poprej, predno je on prišel tja. On ne ve ničesar o kakem bojkotu Hrvatov ali o kakih tajnih sestankih.

Razgled po svetu.

Niagarski slapovi drugič zamrznili. Drugič v letošnji zimi so zamrznili ogromni slapovi Niagare. Vzrok tega zamrznjenja je ta, ker so silne ledene plošče zašle iz Erie-jezera v Niagaro, se tam zastavile in tako hitro nakupičile, da so zaustavile vodo, katera se je 40 čevljev visoko dvignila pred zapreko in takoj zamrznila. Cela okolica nad slapom je pod vodo. Posebno velika škoda je padla električne centrale na reki. Škode je dosedaj radi povodnji že okoli 15 mil. dolarjev. Toda pričakuje se še večja pogibelj, zlasti ako bo pričela veti silna mrzla burja od Erie-jezera, katera bo prignala zopet nove ledene plošče in gruč, ki se bodo nagromadile ob slapovih.

Zrušil se ogromni most. Iz Stockholma se javlja, da se je ogromni most, ki vodi preko Trollhaeta slapov zrušil. Pet polnih voz, ki so vozili preko, in pa deset delavcev je padlo v vodo. Dva sta ostala na mestu mrtva, a drugi so težko ranjeni. Vzroki, zakaj da se je podrl most, niso znani. Trollhaeta slapovi se nahajajo na reki Goetaelf na Švedskem. Vseh skupaj jih je šest in imajo vsi višino pada po 42 metrov.

Zarota v republiki Ekvador. Po poročilih iz Guayaquila je odkrila vlada zaroto proti predsedniku Alfari. Mnogo zarotnikov je že zaprtih.

Krvavi spopad radi procesije v Mehiki. V ručokopu Velardena v mehikanski državi Coahuila so nastali prošlo soboto veliki nemiri, ker je bila procesija prepovedana. Razljučeni ljudje so napadli hišo župana, metali kamenje v njo in jo slednjič zažgali. Policija je bila preslaba, da bi zadržala ljudstvo, morala je odnehati, in je izgubila pri tem šest svojih ljudi. Pozneje so prišli vojaki. Tem se je posrečilo po hučem spopadu, pri katerem je bilo mrtvih 32 oseb in nebroj ranjenih, napraviti red med rudarji in prebivalci. 14 nemirnežev so takoj usmrtili, veliko število pa zaprli.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Mlad trgovski pomočnik izvrstno izvežban v delikatesni, špecerijski ter v divjačinski trgovini, vešč knjigovodstva, nemške stenografije in strojne pisave, zdrav in krepek, trezen in zanesljiv, na svojem učnem mestu v graški veletrgovini po svoji izučbi že 2 leti (1 leto kot odja) v službi, želi dobiti v podobni stroki službe na domačih slovenskih tleh kot magaziner, knjigovodja, korepodent ali kot trgovski pomočnik. Ponudbe na naslov: Gregor Arnej pri firmi Guldenprein Nibelungengasse Gradec. 99

Brander-ja okoli 800 litrov starine iz leta 1905, fino vino za buteljke iz zapuščine pokojnega kanonika veleč. g. Hajšek v Slovenski Bistrici je od 56 litrov višje po zmerni ceni na prodaj. Pojasnila se dobe pri posojilnici v Slovenski Bistrici. 97

Dvoje stanovalj s porabo vrta se odda mirnim najemnikom. Kje pove upravnistvo. 86

Pređa se kobila z žrebetom pri g. Mulec, pekarije, Studenci Uferstrasse št. 3. 87

5000 ducatov prtov brez šiva že zarobljeni izvrstno platno, trpežna in najboljša kakovost brez pogrška prodaja

Pik Vilhelm, lanena tkalnica **Hronov** na **Metavi** (Česko).

Prti 2 m dolgi in 155 cm široki po 2 K 30 v., 225 cm dolgi in 150 cm široki po 2 K 60 v.

Prti iste kakovosti iz najboljšega platna so za 40 v. dražji.

Kakovost izključuje vsako konkurenco.

Najmanjša odpošiljatev 6 komadov s poštnim povzetjem.

Lomniški piškoti : mandeljni : vanilije

so najbolj okusne k vinu, čaju, kavi in so najboljše darila za pojedine, za godovanja itd. Zelo primerne pošiljave s poštnim povzetjem odpošilja

J. JINA, sladničarnica, Lomnica na Popelki Česko.

Nadalje se priporočajo mandeljnovi prečeti, oblati, medeni svalčki, čajno pecivo itd. itd. 95

Prosi se za poskušnjo! Ceniki zastonj!

Trgovci na Štajerskem dobe pošiljatev za poskušnjo zastonj.

Pri sklicu na ta časnik dobite po znižani ceni

pristno barvan cefir, kanavaz, kriset, platno, oksford, sukna za gospe kakor tudi robce, servijete itd. odpišilja

Jaroslav Marek pri Novem mestu na Metavi Česko.

Vzorci se pošiljajo zastonj in franko. Neugajajoče se sprejme nazaj. 96

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin.

78

V najnujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasino-gasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela ::

53

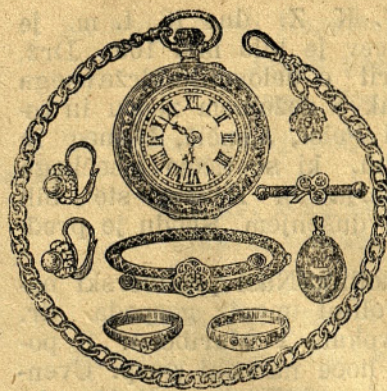
Postrežba točna! :: :: :: Cene nizke!

Pozor! Slovenci! Pozor!

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica šte. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah. 84

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 33.

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljša igla za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

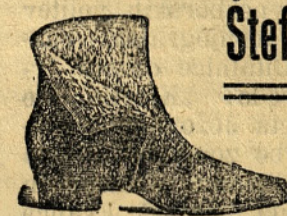
:: Postrežba čista, točna in solidna. ::

Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec

Maribor, Solska ulica 2.

55

Štefan Strašek

črevljarski mojster

v Celju Schmiedgasse 3

pri c. kr. davkariji

priporoča svojo največjo zalogo črevljev na Sp. Štajerskem prečast. duhovščini in cenj. občinstvu po najnižji ceni radi pomanjkanja prostora. Naročila se izvrše v 24. urah, delo je dobro in trpežno. Sprejemajo se tudi popravila, katera se izvršijo točno in dobro. Oddajo se tudi črevlji proti mesečnemu plačilu na obroke. 100

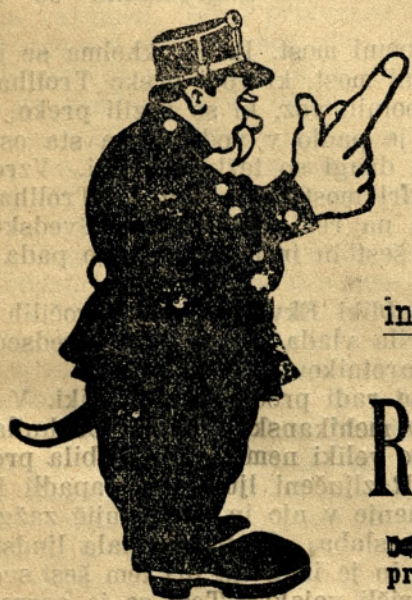
Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago ::

51

se priporoča za obilni obisk

Slovenci!

Vaša narodna dolžnost je, da kupujete vse manufakturno blago v trgovini, kjer je dobro in najceneje in taka je trgovska hiša na drobno in debelo

R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vrnitvi zastonj, blago proti povzetju in čez K 20—franko po avstro-ogrskih deželah. 1

Za nakup priporočamo tvrdko

M. E. Šepec, Maribor

Grajski trg šte. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7